

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

PODSEKRETARZ STANU
Marcin Zieleniecki

DUS.III.5001.74.2019.WB

Warszawa, dnia 28 września 2019 r.

Pan
Adam Abramowicz
Rzecznik
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Szanowny Panie Rzeczniku

W związku z otrzymanym w dniu 19 sierpnia br. pismem Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców z dnia 14 sierpnia br., znak: RSMP-424/2019/WPL przekazującym wystąpienie Pana [imię] - dotyczące systemu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne przez przedsiębiorców - uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Praktyczne funkcjonowanie systemu ubezpieczeń społecznych jest przedmiotem stałej analizy, pod kątem wyboru jak najtrafniejszych rozwiązań. Efektem tej analizy były m.in. nowelizacje ustaw regulujących poszczególne zagadnienia, które to nowelizacje przyczyniły się do usprawnienia obecnego systemu – zarówno z punktu widzenia świadczeniobiorców, płatników składek i ubezpieczonych, jak i ZUS jako instytucji odpowiedzialnej za realizację ustawowych zadań w zakresie poboru składek i wypłaty świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych.

Kwota składek na ubezpieczenia społeczne uzależniona jest od wysokości podstawy wymiaru, która w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność nie może być niższa niż 60% przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia przewidzianego w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy lub 30% minimalnego wynagrodzenia w pierwszych dwóch latach jej prowadzenia.

Umożliwienie opłacania składek od tak znacznie obniżonej podstawy w pierwszych 2 latach działalności gospodarczej jest pomocnym rozwiązaniem dla przedsiębiorców dopiero rozwijających swoją działalność, a jednocześnie nie pozbawia ich całkowicie ochrony ubezpieczeniowej, co miałyby miejsce przy nieopłaceniu składek.

Według danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ponad 1,05 mln osób opłaca składkę od podstawy wymiaru wynoszącej 60% przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia, a z preferencyjnej podstawy wymiaru składek odprowadzanych od 30% minimalnego wynagrodzenia korzysta około 250 tysięcy płatników.

Ponadto od 2019 r. osoby osiągające przychody z działalności gospodarczej nie większe niż 30-krotność minimalnego wynagrodzenia w skali rocznej, na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu obniżenia składek na ubezpieczenia społeczne osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą na mniejszą skalę (Dz. U. z 2018 r., poz. 1577) - mogą korzystać z zasad ustalania składek opartych na wysokości przychodu z prowadzonej działalności, przy czym deklarowana miesięczna podstawa wymiaru składek nie może być niższa niż 30% obowiązującego w danym roku kalendarzowym minimalnego wynagrodzenia.

Według danych ZUS ok. 140 tys. osób zgłosiło się do ubezpieczeń społecznych z podstawą wymiaru uzależnioną od przychodu.

Niezależnie od tego obowiązujące przepisy przewidują możliwość 6 miesięcznej ulgi na start (bez składek) oraz nieopłacania składek w przypadku osób wykonujących tzw. działalność nierejestrowaną - osiągających dochody z tego tytułu nie przekraczające miesięcznie 50% obowiązującego w danym roku kalendarzowym minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników.

Każdy przedsiębiorca niezatrudniający pracowników ma ponadto prawo na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców* - czasowo zawiesić swoją działalność gospodarczą, i wówczas zawieszony jest także obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne.

Korzystanie z wymienionych wyżej preferencji jest dobrowolne i decyzją w tym przypadku należy do przedsiębiorcy, bowiem nieopłacanie składek lub opłacanie ich od zmniejszonej podstawy wymiaru przełoży się później na prawo i wysokość świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Rozwiązania, przewidujące wymierzanie składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą od deklarowanej kwoty, nie niższej niż jedna ze wskazanych powyżej - stanowi o ryczałtowym systemie wymierzania tych składek. Wysokość kwotowa składek zmienia się wraz ze wzrostem przeciętnego lub minimalnego wynagrodzenia. Wskazany wyżej sposób wymierzania składek pozwala na otrzymanie w przyszłości świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych nie niższych niż minimalne ustawowo gwarantowane.

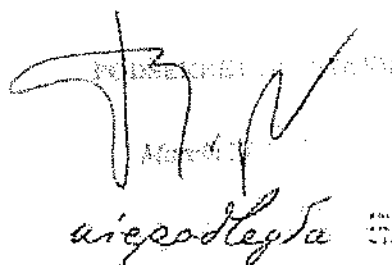
Należy w tym miejscu wskazać, iż powyższy system jest również odzwierciedleniem obowiązywania 3 różnych form opodatkowania przychodów z działalności gospodarczej (zasady ogólne, ryczałt, karta podatkowa). Warto jednocześnie przypomnieć, że składki na ubezpieczenia społeczne stanowią podatkowy koszt działalności i podlegają odliczeniu od zobowiązań podatkowych.

Podstawa wymiaru i wysokość opłacanych składek - rzutują bezpośrednio na wysokość świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych: emerytur, rent, rent rodzinnych, świadczeń z ubezpieczenia w razie wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz zasiłków chorobowych, macierzyńskich, rodzicielskich i świadczeń rehabilitacyjnych. Osoby i środowiska postulujące obniżenie składek lub zmianę zasad ich ustalania - koncentrują się na kosztowych stronach ubezpieczeń społecznych, pomijają natomiast niestety aspekty związane z koniecznością zapewnienia ubezpieczonym i członkom ich rodzin (renty rodzinne) odpowiedniego poziomu świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Ostateczne decyzje w sprawach systemowych rozwiązań ustawowych należą do Parlamentu, który musi jednak uwzględniać wszystkie uwarunkowania funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych w całej jego złożoności.

Pragnę równocześnie wyjaśnić, że z uwagi na brak danych adresowych Pana _____ oraz niemożliwość ich ustalenia, nie jest możliwe przesłanie do niego zajętą stanowiska w sprawie.

Z poważaniem

Wiesław Goska